

Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства
України
Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАНУ
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ОНТОГЕНЕЗ – СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИВЧЕННЯ РОСЛИН В КУЛЬТУРНИХ ТА ПРИРОДНИХ ЦЕНОЗАХ

*(до 140-річчя створення
Херсонського державного аграрного університету)*

**Збірник тез доповідей
міжнародної наукової конференції**

20-22 червня 2014 року
м. Херсон, Україна

УДК: 575.16
ББК: 28.03
О-59

Онтогенез – стан, проблеми та перспективи вивчення рослин в культурних та природних ценозах (до 140-річчя створення Херсонського державного аграрного університету): збірник тез доповідей міжнародної наукової конференції / Херсонський державний аграрний університет. – Херсон: Колос, 2014. – 84 с.

Друкується за рішенням методичної ради агрономічного факультету ХДАУ (протокол №5 від 05 червня 2014 року).

Редакційна колегія:

- Базалій В.В.** - д.с.-г.н., професор, ректор ХДАУ, завідувач кафедри рослинництва, генетики, селекції та насінництва
- Федорчук М.І.** - д.с.-г.н., професор, проректор з наукової роботи, завідувач кафедри ботаніки та захисту рослин
- Морозов В.В.** - к.с.-г.н., професор, проректор з навчальної роботи, завідувач кафедри геоінформаційних систем і технологій.
- Мринський І.М.** - к.с.-г.н., доцент кафедри ботаніки та захисту рослин, декан агрономічного факультету
- Бойко Н.В.** - к.с.-г.н., доцент кафедри ботаніки та захисту рослин

Технічний редактор:

- Рудік О.Л.** - к.с.-г.н., доцент кафедри землеробства

У збірнику зберігається стилістика і орфографія авторів матеріалів.

ЗМІСТ

Стор.

Секція 1.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК РОСЛИН ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ РІЗНОМАНІТНОСТІ ФЛОРИ.....	8
Алехин А.А., Друлева И.В. Папоротники Харьковской области <i>in situ</i> и <i>ex situ</i>	8
Богуславська Л.В., Лашко В.В. Функціональний стан термінальних бруньок деревних рослин в урботехногенному середовищі.....	9
Бойко М.Ф. Особливості онтогенезу мохоподібних Степової зони	10
Гайдаржи М.М., Баглай К.М. Ріст та розвиток рослин родини <i>Sactasea</i> Juss. на перших етапах онтогенезу.....	11
Митина Л.В. Современные методологические подходы к изучению морфогенеза побеговой системы видов рода <i>Berberis</i> L.....	12
Міщенко С.В. Особливості онтогенетичного прояву інбредної депресії репродуктивних органів <i>Cannabis sativa</i> L.....	13
Мринський І.М., Онищенко С.О., Бойко Н.В., Котовська Ю.С. Аналіз таксономічного складу трав'янистих багаторічних декоративних рослин паркової території Херсонського державного аграрного університету.....	14
Реут А.А., Миронова Л.Н. Начальный онтогенез некоторых представителей рода <i>Raeonia</i> L. в Башкирии.....	16
Рудік Г.О. Етапи онтогенезу <i>Calamintha nepeta</i> (L.) Savi (<i>Clinopodium nepeta</i> (L.) Kuntze) у Ботанічному саду ім. акад. О.В. Фоміна.....	18
Самородов В.Н., Чеботарева Л.В. Онтогенетические особенности активности лектинов гинкго двулопастного (<i>Ginkgo biloba</i> L.).....	19
Цицюра Я.Г., Цицюра Т.В. Особливості формування індивідуальної репродуктивної архітектоніки рослин редьки олійної за різних технологічних параметрів сіви.....	20
Чеботарьова Л.В., Поспелов С.В., Зеленець І. Активність лектинів у стеблах пшениці озимої протягом вегетації.....	21
Шишман Т.В. Пилкоутворююча здатність та якість пилку у ліній соняшнику.....	22
Секція 2	
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО РОСЛИННИЦТВА.....	23
Аверчев О.В. Вплив засолених ґрунтів на процес росту й інтенсивність продукційної діяльності рослин гречки і проса.....	23

Таким образом, нами доказано, что разные части и органы деревьев гинкго накапливают лектины. Их активность максимальна в ножке шишкоягоды и ее ворончатке, а минимальная в семени. Подтверждена взаимосвязь между активностью лектинов гинкго и сексуализацией деревьев на примере листовых пластинок и черешков. Активность лектинов зависит от pH экстрактов. В большинстве своем ее максимальные значения проявляются в его диапазоне от 6,5 до 8,0.

УДК: 635.15:631.5 (477.4)

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РЕПРОДУКТИВНОЇ АРХІТЕКТОНІКИ РОСЛИН РЕДЬКИ ОЛІЙНОЇ ЗА РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ СІВБИ

Цицюра Я.Г. – к.с.-г.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет, **Цицюра Т.В.** – к.с.-г.н., Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН України

Важливим фактором вивчення закономірностей формування продуктивності рослин є їх репродуктивна архітектоніка. Для оцінки оптимальності розвитку агрофітоценозу тієї чи іншої рослини актуальним є визначення такого показника як репродуктивного зусилля – частини загальних ресурсів організму, які він використовує для реалізації процесу репродукції. Редька олійна вирізняється серед інших хрестоцвітих рослин певними особливостями у проходженні фази цвітіння в загальному онтогенезі росту і розвитку: розтягнутість цвітіння за рахунок ярусності формування квітконосів та різної хронології їх зацвітання; ранкова інтенсивність розкриття квіток; певні особливості нектаропродуктивності тощо. Це накладає свій відбиток на рівні індивідуальної насінневої продуктивності редьки олійної. З метою вивчення особливостей репродуктивної архітектоніки двох сортів редьки олійної – Журавки та Райдуги – залежно від технологічних параметрів сівби впродовж 2010-2012 рр. проведено польові дослідження на типових сірих лісових ґрунтах. Проводилось вивчення двох способів сівби – суцільний рядковий (15 см) за трьох норм висіву – 3, 2 та 1,5 млн. шт./га схожих насінин та черезрядний (30 см), відповідно 1,5, 1,0, та 0,5 млн. шт./га схожих насінин на трьох варіантах живлення: 1-й – без добрив (контроль); 2-й – $N_{30}P_{30}K_{30}$ кг д.р.; 3-й – $N_{60}P_{60}K_{60}$ кг д.р.

Нами відмічено, що характер ростових процесів за величиною

З діаграми видно, що у соломі (в період збирання врожаю) спостерігалася висока активність лектинів, що є досить цікавим фактом, адже переважно лектини локалізовані у коренях та зародках пшениці.

що збільшення норми висіву зумовлює зниження RE на 1,8 – 3,0 % у фазу зеленого стручка і, навпаки, його підвищення на 0,8 – 1,4 % у фазу жовтого стручка.

Таким чином, зниження норми висіву в редьки олійної, особливо за внесення $N_{60}P_{60}K_{60}$ зумовлює формування рослин з краще розвинутою генеративною частиною на фоні більш інтенсивного їх вегетативного розвитку, що виражається у підвищенні індивідуальної маси рослин, потовщенні їх стебла, підвищенні репродуктивного галуження, збільшенні індивідуальних розмірів стручків та подовженні періоду їх вегетування.

УДК: 581.192

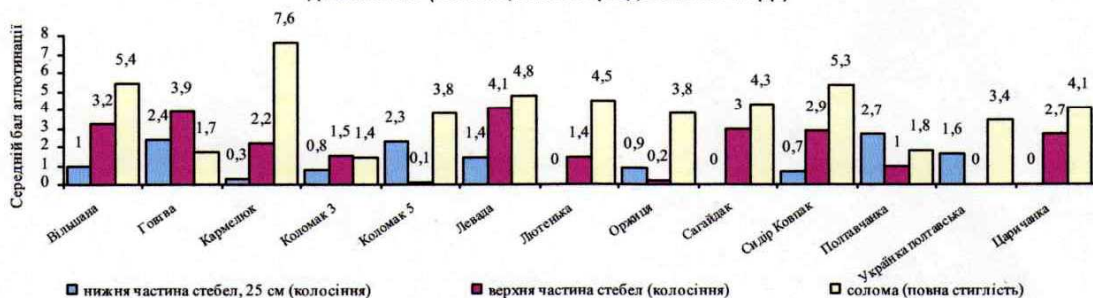
АКТИВНІСТЬ ЛЕКТИНІВ У СТЕБЛАХ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ПРОТЯГОМ ВЕГЕТАЦІЇ

Чеботарьова Л.В. – н.с., Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського, **Поспелов С.В.** – к.с.-г.н., доцент, Полтавська державна аграрна академія, **Зеленець І.** – студентка III курсу, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, Україна

Лектини злакових активно вивчаються в останні роки. Встановлена їх поліфункціональність на різних рівнях організації рослин.

Метою роботи було виявлення зміни активності лектинів у стеблах пшениці озимої та динаміки даного показника по їх довжині. Досліджували рослини 13 сортів даної культури селекції Полтавської державної аграрної академії під час формування колосу (фаза стеблуння та колосіння) та у період збирання врожаю (фаза повної стиглості). Активність лектинів визначали у балах методом гемаглютинації. Максимальне значення активності – 24 бали.

Сортова відмінність активності лектинів стебел пшениці озимої у фазі колосіння і досягання (вегетаційний період 2011-2012 рр)

З діаграми видно, що у соломі (в період збирання врожаю) спостерігалася висока активність лектинів, що є досить цікавим фактом, адже переважно лектини локалізовані у коренях та зародках пшениці.

ІМЕННИЙ ПОКАЗЧИК

Аверчев О.В.	23	Коваль І.В.	81	Стройний А.М.	76
Адамень Ф. Ф.	24	Коковіхін С.В.	44	Телеуце О.С.	72; 78
Аксенов Ю.В.	76	Корнбергер В.Г.	50	Урсал В.В.	37
Алехин А.А.	8	Котовська Ю.С.	14	Ушкаренко В.О.	62; 66
Алмашова В.С.	26	Кошман В.Д.	72	Феденко В.С.	79
Артюшенко В.В.	37	Кошман С.І.	72	Феденко В.С.	67
Баглай К.М.	11	Кубінський М.С.	33	Федорчук М.І.	45; 63; 64; 66; 76
Базалій В.В.	26	Лазер П.Н.	59	Федорчук В.Г.	62
Безніцька Н.В.	49	Лашко В.В.	9	Філіпов Є.Г.	63
Берднікова О.Г.	30	Макуха О.В.	45	Філіпова І.М.	62
Біляєва І.М.	47	Марко Н.В.	73	Хоненко Л.Г.	29
Богуславська Л.В.	9	Марковська О.Є.	47	Хромих Н.О.	65
Бойко М.О.	26	Марченко Т.Ю.	31	Цицей В.Г.	72; 78; 80
Бойко М.Ф.	10	Миколайчук В.Г.	74	Цицюра Т.В.	20
Бойко Н.В.	14; 44; 64	Миронова Л.Н.	16	Цицюра Я.Г.	20
Бондарчук С.В.	42	Митина Л.В.	12	Чеботарева Л.В.	19; 21
Бояркіна Л.В.	26	Михайлова І.С.	68	Чернишова Є.О.	66
Вовк Л.В.	40	Міщенко Л.Т.	48	Четверня С.О.	81
Войцеховська О.С.	27	Міщенко С.В.	13	Шемет С.А.	79
Войцеховський І.О.	27	Мороз П.А.	77	Шемет С.А.	67
Гайдаржи М.М.	11	Морозов О.В.	49; 50	Шишман Т.В.	22
Гамаюнова В.В.	29; 30	Мринський І.М.	14; 64	Щербаков В.Я.	34; 61
Гаркава К.Г.	68	Нестеренко В.П.	49		
Гармашов В.В.	63	Нікітенко О.В.	57		
Гирля Л.М.	29	Ніколайчук М.Г.	44		
Глушко Т.В.	31	Нужина Н.В.	33		
Гож О.А.	31	Овчарук О.В.	51; 52		
Гончарова А.І.	32	Онищенко С.О.	14; 37; 64		
Гревцова Г.Т.	33; 68	Osadowski Z.	53		
Грицев Д.А.	34	Паламарчук О.П.	77; 81		
Дащенко А.В.	69	Палій І.Н.	42		
Джуренко Н.І.	77; 81	Панкєєв С.В.	54		
Домарацький Є.О.	35	Панфілова А.В.	56		
Домарацький О.О.	37; 64	Паштецький В.С.	63		
Друлева І.В.	8	Пічура В.І.	49		
Дудченко К.В.	50	Поляков О.І.	57		
Єременко О.А.	38	Полякова І.О.	75		
Журавель В.М.	39	Попова Л.М.	58		
Зайцева І.О.	40	Поспелов С.В.	21		
Зеленець І.	21	Прошина І.О.	24		
Іванів М.О.	41	Работягов В.Д.	76		
Ільницький О.А.	42	Реут А.А.	16		
Казарян Е.Г.	70	Рудік О.Л.	24; 59		
Карапута С.К.	57	Рудік Г.О.	18		
Каращук Г.В.	43; 54	Савченко Н.І.	70		
Каращук С.В.	43	Самородов В.Н.	19		
Карнатовська М.Ю.	71	Сидякіна О.В.	41		
Кіснічан Л.П.	62	Скрипченко Н.В.	77		
Коваленко О.А.	29	Стан Д.С.	61		

Наукове видання
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник тез доповідей
міжнародної наукової конференції

**ОНТОГЕНЕЗ – СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИВЧЕННЯ
РОСЛИН В КУЛЬТУРНИХ ТА ПРИРОДНИХ ЦЕНОЗАХ**

*(до 140-річчя створення Херсонського державного аграрного
університету)*

Херсон 2014